

Mat på lika villkor, svar på motion (M)

Förslag till kommunstyrelsens beslut

1. Kommunledningskontorets förslag tillstyrks.

Förslag till kommunfullmäktiges beslut

1. Motionens besvaras med hänvisning till att kommunen redan har en kost- och måltidspolicy där det framgår att nationella lagar, föreskrifter och rekommendationer ska styra vad som tillagas i kommunen.

Ärende

Fredrik Lundén (M) och Christian Gustavsson (M) föreslår i en motion den 20 oktober 2016 att kommunfullmäktige beslutar att kommunstyrelsen ges i uppdrag att utarbeta en strategi så att upphandlingar av livsmedel som köps in till kommunens verksamheter produceras enligt de krav som ställs på svenska producenter.

Kommunledningsförvaltningen konstaterar att det i kommunens kost- och måltidspolicy redan framgår att ”Nationella lagar, föreskrifter och rekommendationer styr den mat som tillagas och serveras i Linköpings kommun. Här kan nämnas livsmedelslagstiftningen, livsmedelsverkets rekommendationer och arbetsmiljölagerstiftningen.”

Lagen om offentlig upphandling (LOU) innebär att det finns viss begränsning i möjligheterna att ställa krav enligt svensk lagstiftning, men det går att ställa relativt långtgående krav. I de livsmedelsupphandlingar som kommunen gör idag ställs redan långtgående krav på livsmedel, i många fall mer långtgående krav än i svensk lagstiftning. Dessa krav är framtagna av upphandlingsmyndigheten.

Kommunledningsförvaltningen föreslår därför att motionen ska bevaras med ovanstående som grund.

Beslutsunderlag:
Kost- och måltidspolicy för Linköpings kommun

Bakgrund

I kommunens kost- och måltidspolicy framgår det att ”Nationella lagar, föreskrifter och rekommendationer styr den mat som tillagas och serveras i Linköpings kommun. Här kan nämnas livsmedelslagstiftningen, livsmedelsverkets rekommendationer och arbetsmiljölagstiftningen.”

Lagen om offentlig upphandling (LOU) behöver dock beaktas vid kravställande i en upphandling. Svenska producenter ska följa aktuell svensk lagstiftning, men att begära att utländska producenter ska följa densamma kan vara diskriminerande och handelshindrande enligt LOU. EU:s lagstiftning på produktionsnivå är ofta så kallad minimilagstiftning, vilket innebär att enskilda medlemsstater får ha längre gående lagstiftning inom sina respektive länders gränser.

Att ställa krav som går längre än EU:s minimilagstiftning kan vara tillåtet så länge det innebär att inte endast svenska livsmedelsproducenter kommer ifråga. För att bedöma om ett obligatoriskt krav som hänvisar till en specifik svensk regel, eller har samma innebörd, är tillåtet eller inte, måste man beakta i vilken utsträckning som kravet utestänger andra medlemsstaters livsmedelsleverantörer. Var gränsen kan tänkas gå är svårt att säga men som alla andra krav måste krav vara proportionella i förhållande till det syfte som ska uppnås och inte begränsa konkurrensen mer än nödvändigt. Dessutom måste de krav kommunen ställer i en upphandling kunna kontrolleras.

Det kan vara möjligt att ställa relativt långtgående krav enligt svensk lagstiftning så länge kraven definieras, men vid upphandling bör man inte efterfråga hela den svenska lagstiftningen då det kan ge upphov till allvarliga utestängningseffekter för andra medlemsländers livsmedelsleverantörer.

Förutsättning för alla krav är att de är förenliga med de grundläggande principerna och övriga bestämmelser i LOU.

I pågående livsmedelsupphandlingar i Linköpings kommun används upphandlingsmyndighetens krav (bas, avancerat eller spjutspets). Dessa krav är formulerade med text som liknar den lagstiftning som finns i Sverige. Som lägst används nivån ”Bas”, krav som är fokuserade på att minska merparten av den miljö/hållbarhetspåverkan som är kopplad till det specifika produktområdet. Baskraven är i regel mer ambitiösa än gällande lagstiftning. Där det finns produkter som lever upp till högre krav används även i vissa fall krav på nivåerna ”avancerat”, som går längre än basnivån, och ”spjutspets”, som motsvarar det bästa tillgängliga alternativet på marknaden vad gäller miljö- och andra hållbarhetsaspekter. Dessa kriterier är framtagna av upphandlingsmyndigheten mot bakgrund av upphandlingsrättens förutsättningar och att de grundläggande principerna ska efterlevas.

Ambitionen i kommunen är att hitta rätt kvalitet till rätt pris för varje produkt. I de fall där det inte finns produkter på marknaden som uppfyller kraven på basnivån har andra menyval fått göras vid planering av maten. Dessa krav har resulterat i att kommunen idag har svensk kyckling, griskött, mjölk, ägg och till viss del även nötkött i kommunens ramavtal.

Kommunala mål

Mål från kommunens kost- och måltidspolicy:

Nationella lagar, föreskrifter och rekommendationer styr den mat som tillagas och serveras i Linköpings kommun. Här kan nämnas livsmedelslagstiftningen, livsmedelsverkets rekommendationer och arbetsmiljölagerstiftningen.

Samråd

Samråd har skett med Kost och restaurang, Leanlink.

Information eller förhandling enligt lag (1976:580) om medbestämmande i arbetslivet

MBL-information eller förhandling är inte påkallad.

Kommunledningskontoret

Paul Håkansson

Peder Brandt

Beslutet skickas till:
Kommunfullmäktige
Motionärerna